

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

Titulus VI. De Sortilegis, Maledicis, & Sacrilegis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

quentes: 1ma. Excommunicatio. 2da. Infamia. 3^{tia}. Amissio Privilegii Clericalis. *Cap. 1. de Apostat. Cap. in audientia. 25. de sentent. excom. 4ta. Si incorigibiles, carcer. Cap. à nobis 5. de Apostat. ut in illo pane doloris & aquâ angustia sustentetur. Cap. novimus. 27. de verb. significat.*

Quæres duodecimo: Quæ pœna Apostasiæ à Religione?

R. Apostata à Religione est, qui propriâ autoritate ordinem deserit, animo nunquam ad aliquem ordinem religiosum revertendi, per quas ultimas particulas apostata differt à fugitivo, qui quamvis sine Superioris licentia ordinem deserat, intentionem tamen habet, ad illud, quod deseruit, Monasterium, vel ad aliud redeundi. Perin-

de autem est, an habitum dimittat vel non, cum solus habitus Religiosum non faciat. Talis apostata pœnas incurrit sequentes: 1mo; Si habitum dereliquit, per temerariam ejus depositionem, pœnam excommunicationis ipso facto incurrit. *Cap. ut periculosa. 2. ne Clerici vel Monachi. in 6. 2do. Apprehensione corporali vel aliis mediis deficientibus, censuris Ecclesiasticis, ut ad Religionem redeat, est cogendus. Cap. quando. 7. de offic. ordinar. cap. si. de Regul. 3^{tio}. Religiosus in apostasia ordinatus, etsi postmodum redierit, ac pœnitentiam egerit, nunquam in suscepto taliter ordine ministrare permittitur, nisi Summus Pontifex cum eo dispensaverit. Cap. fin. de Apostat.*

TITULUS VI.

DE

Sortilegis, Maledicis & Sacrilegis.

Quæres primo: Quis est Sortilegus?

ꝛ. Qui sub fictæ Religionis nomine per quasdam, quas Sanctorum vel Apostolorum sortes appellant, divinatoriam profitentur scientiam, aut quarumcumque Scripturarum inspectione futura promittit. *Can. Sortilegi. un. caus. 26. q. 1.* Exemplo autem Jonæ & Matthiæ Apostoli non est credendum Sortibus, cum privilegia singu-

lorum non possint legem facere communem. *Can. non statim. 2. Can. non exemplo. 4. caus. 26. q. 2.* huc omnes reducuntur divinatores, sive per astrorum, sive per manuum, sive per aliarum rerum inspectionem, sive quocumque alio modo fiat divinatio.

Quæres secundo: Quotplex sint sortes?

ꝛ. Triplices. 1mo. Divisoriarum, quarum eventus à solo casu pendet, ut cum

cum sortem velut iudicem facimus in litibus dirimendis, in bonis communibus dividendis, ut sciatur, quid cuique sit tribuendum, his per se nihil mali inest.

2do. Consultoria, quando divina voluntas per sortes consulitur, ut quid agendum, vel fugiendum sit, cognoscatur, quod licite fit quando cogit necessitas, ut in veteri ac novo Testamento exempla habemus, attamen in Electionibus Ecclesiasticis nec Prælatus, nec Compromissarii per sortes sunt eligendi propter Ecclesie prohibitionem expressam in *Cap. fin. h. t.*

3tio. Divinatoria, ex quarum inspectione futura prænuntiantur, vel presentia aut præterita occulta deteguntur, quod, quia sine tacito vel expresso cum dæmone pacto non fit, semper sunt prohibita. Exempla sunt in *Cap. 1. § 2. h. t.*

Quæres tertio: Quæ Sortilegiorum pœnæ?

R. Sortilegium est crimen mixti fori. Clerici ab omni ordine deponuntur, & beneficio officioque exuti ad perpetuo agendam pœnitentiam in Monasterium detruduntur. *Can. non oportet. 4. § seqq. caus. 26. q. 5. in cap. ex tuarum. 2 h. t.* hæc pœna ita mitigatur, ut Sortilegii reus per annum & amplius, si Episcopo visum fuerit, ab altaris Ministerio abstinere præcipiatur, & ex tunc liberum sit ei exercere officium Sacerdotis. De Jure civili Sortilegiorum, Ariolorum & similiarum pœna est Capitalis. *L. nemo. §. C. de Maleficis & Maledicis.*

R. D. Schnorrenberg. *Instit. 7. Can.*

Quæres quarto: Quis est Maleficus?

R. Qui arte dæmonis aliis nocet, & dicitur Veneficus, Magus, Saga &c. Crimen hoc est atrocissimum, quia plerumque conjuncta sibi habet gravissima scelera, ut sunt Apostasia, Idololatria, hæresis, horrendæ blasphemie, abusus Sacramentorum, homicidia, peccata contra naturam &c. ac infinita damna, quæ proximo in bonis fortunæ inferuntur. Hodie à solo Magistratu politico per rogum punitur.

Quæres quinto: quis est Maledicus?

R. Maledicus à maledicendo nomen habet, & est is, qui injuriosè loquitur contra Superiores, vel contra Deum, & tunc est blasphemia, vel contra homines ætate, moribus, scientia vel nobilitate cæteris præstantiores. *Cap. 1. § 2. de Maledic.*

Quæres sexto: Quotuplex est blasphemia?

R. Alia est in Deum, alia in Sanctos, quæ si sit cum respectu ad Deum, & quatenus Sancti sunt amici DEI, à blasphemia in DEUM specie non distinguitur. Alia est hæretica, alia simplex. Hæretica est, quæ assertivè aliquid Deo tribuit, quod ejus perfectioni repugnat, aut de creatura quid asserit, quod soli Deo proprium existit.

Quæres septimo: Quæ maledicorum pœnæ?

R. Maledicens homini pœnâ punitur arbitrariâ, Blasphemia in Deum & Sanctos est mixti fori. Si publice fiat, jure Canonico gravissimè punitur, secundum præscriptum *Cap. statumus. 2.*

G g g g de

de Maledic. aliæ pœnæ statutæ sunt in Conc. Later. sub Leone X. & à S. Pio V. innovatæ.

Quæres octavo: Quid est Sacrilegium?

R. Est violatio rei Sacræ, de qua in Cap. *quamultoties*. 7. de *Regulis. Juris*: *quidquid in sacratis DEO rebus injustè agitur, pro Sacrilegio reputatur.*

Quæres nono: Quotplex est Sacrilegium?

R. Dividitur in tres species, rei, loci & personæ. *Can. sicut*. 12. *caus.* 17. *q.* 4. quia non solum res sed etiam loca & personæ Deo consecratæ sunt, & sacrilegio violari possunt.

Quæres decimo: Quot modis committitur sacrilegium personale?

R. Persona vel per ordinationem, vel per professionem aut ingressum in religionem approbatam Deo consecrata violatur. 1mo. Per violentam & injuriosam manuum injectionem. *Can. si quis suadente* 29. *caus.* 17. *q.* 4. 2do. Per tractionem ad forum Sæculare. *Cap. si diligenti*. 12. de *foro competent.* 3tio. Per impositionem onerum personalium à potestate laica factam. *Cap. non minus*. 4. *cap. adversus*. 7. de *Immunit. Eccles.* 4to. Per actum venereum. *Can. Virginitatis*. 14. *caus.* 27. *q.* 2.

Quæres undecimo: quot modis fit sacrilegium locale?

R. Locus Deo consecratus violatur 1mo. Per rei, criminis non excepti, ad illum pro asylo co su ientis extractionem *Can. definitur* 35. *caus.* 17. *q.* 4. 2do. Per occisionem, injustam Sanguinis, & illicitam seminis effusionem, quibus Ecclesia polluitur, & antequam divina in illa rursus peragantur officia, ab Episcopo est reconcilianda. 3tio. Per exercitium actuum locum Sacrum decentium, ut si in eo Judicia celebrentur sæcularia, maxime pœnam Sanguinis concernentia, habeantur nundinæ, exerceantur ludi profani, &c.

Quæres duodecimo: quot modis Sacrilegium reale committitur?

R. Res Deo Sacræ, sunt Sacramenta, vasa sacra, bona temporalia ad Ecclesiam pertinentia, hæc violantur 1mo. si Sacramenta in statu disgratiæ, vel absque Cæremoniis ab Ecclesia præscriptis indecenter administrantur aut suscipiantur. 2do si vasa sacra, ad divinum deputata cultum, sine prævia confectione ad usus profanos convertantur. 3tio. Si bona temporalia ad Ecclesiam pertinentia, vel ejus Custodiæ credita furto auferantur vel injustè invadantur.

